

» Med framtidens eldrivna bussar återstår det inga skäl att bygga spårvägar i stället för busstrafik i våra städer."

Buss bättre än spårväg

DEBATT

Anna Grönlund

förbundsdirektör, Svenska Bussbranschens Riksförbund

Runt om i Sverige planeras det för att bygga spårvägar för tiotals miljarder kronor. Risken är uppenbar att dessa miljardinvesteringar tar kommunernas begränsade resurser i anspråk så att dessa lägger hinder i vägen för att uppnå en fördubblad marknadsandel för kollektivtrafiken. En utveckling som också indirekt blir ett hinder för större arbetsmarknadsregioner och tillväxt.

De politiska skälen till spårvagnssatsningarna brukar vara att man vill bygga upp en kollektivtrafik med hög kapacitet och små utsläpp av klimatgaser. Men i själva verket använder spårvagnar mer energi än bussar, som dessutom har en lägre total miljöbelastning. Busstrafiken har samma kapacitet och medelhastighet, om bussen får motsvarande prioritet i stadsrummet med egna

körfält och prioritering vid trafiksignalerna som spårvagnen.

Konsultföretaget WSP Analys & Strategi har i en studie jämfört kostnader, miljöpåverkan och kapacitet mellan spårväg och buss. Skillnaderna i kostnader mellan spårväg och busstrafik är väsentliga.

Studien jämför busstrafik och spårtrafik utifrån fyra aktuella föreslagna spårvägssatsningar i Stockholm, Göteborg och Helsingborg. Samtliga exempel visar att bussen är den mest kostnadseffektiva investeringen och det snabbaste sättet att öka utbudet av kollektivtrafik. Med högprioriterade busstråk, det som kallas för Bus Rapid Transit, BRT, kan resenärerna få väsentligt högre turtäthet, större linjenät och fler sittplatser än med spårväg.

WSP har också jämfört spårvägens och bussens miljöpåverkan ur ett livscykelperspektiv. Beräkningarna visar att energianvändningen över hela livslängden är lägre för bussen om man använder elhybridbussar än spårväg.

Bussar använder mindre energi än spårvagnar.

Orsaken till spårvägens jämförelsevis låga energieffektivitet är den energikrävande anläggningsprocessen för spårväg. Även när det gäller en livscykelanalys av utsläppen av växthusgaser visar kalkylerna att busstrafik med elhybridbussar ger de lägsta utsläppen. Bussen är således det billigaste sättet att minska klimatutsläppen. Drivs bussen av elektricitet är dessutom bullret lägre än från spårvagnar. Med framtidens eldrivna bussar återstår det inga skäl att bygga spårvägar i stället för busstrafik i våra städer.

Avslutningsvis vill vi understryka att vi inte ifrågasätter nödvändiga investeringar och en utbyggnad av tågtrafiken, som fjärrtåg, regionaltåg, pendeltåg eller tunnelbana. Transportslagen kompletterar varandra och ska nyttjas efter sina fördelar. Med satsning på bussen får vi mer kollektivtrafik för pengarna, trots att bussen inte har samma förmåliga skatteregler och offentliga finansiering som spårvägen. Är det fördubblad kollektivtrafik till år 2020 som är det centrala eller att bygga räls i våra städer?